

2018 - 2022

RASAVELSTRATEGI

AVELSTRATEGI FÖR KARELSK BJÖRNHUND

SVENSKA BJÖRNHUNDKLUBBEN

AVELSSTRATEGI FÖR KARELSK BJÖRNHUND 2018-2022

HISTORISK BAKGRUND OCH UTVECKLING.

URSPRUNG.

Dagens Karelska Björnhund har sina rötter i Laatokka i Karelen, Aunus och Viena där man använde hunden vid jakt av all slags vilt. Fastän den i Karelen svarta hunden länge har varit känd, så kommer dess rötter från annat håll. Äldre skrifter angående hundar, både i öst och väst, pekar i detta fall mot de finsk-ugriska stammarnas (komer och syrjääni) hundar.

Rasens spridning är starkt förknippad med de finsk - ugriska folkens vandring. Man vet att de kom som jägarfolk från söder till västra sidan av Uralbergen och floderna där senast på 900-talet.

Enligt hörsägen har Komer boende vid Vienafloden haft affärsförbindelser med karelare sedan 1100-talet. Om så är fallet så är det troligt att även deras hundar har haft möjlighet att sprida sig västerut. Den långa gränsen som går genom skogslandskapet, har inte varit något hinder för rasens spridning till Finland.

RASHUNDEN.

Finska Kennelklubben tog sig genast an arbetet med att bevara och utveckla den karelska spetshunden. Den Karelska Björnhundens första framträdande skedde vid Finska Kennelklubbens första utställning 2 - 3 Maj 1936. Vid utställningen i Sortavala 16 Augusti 1936 deltog även björnhundar.

En milstolpe i den Karelska Björnhundens historia var utställningen i Sortavala den 29 Maj 1938. Förutom Musti deltog hundar från Olof Z. Berg och Antti Herrala. Där hittade man en vacker och duktig älg- och björnskällare, Antti Herralas ägda Jepes son Töpö, som till utseende gott och väl skulle kunna stå som modell till dagens hundar. Starten hade gått bra och allt såg ljust ut.

Vinterkriget 1939 förstörde nästan hela stammen, eftersom största delen av hundarna fanns på det Karelska näset. Som tur var så fanns det i västra delarna av landet en liten stam som kunde bevaras. I det efterföljande fortsättningskriget återtog det man förlorat under vinterkriget.

Från krigsområdet hämtade man betydande material till hundstammen. Från andra sidan gränsen tog man totalt 60 hundar, av vilka 43 har deltagit i uppbyggnaden av rasen.

Störst betydelse av alla har hanarna Selki, Tuusik och Mokki samt tiken Saida haft. Den finska stammens andel i rasen är c:a 1/3 och den från östra Karelen hämtade 2/3. Rasen fick sitt namn Karelsk Björnhund 1936, man ville poängtera rasens bruksegenskap.

Finska Kennelklubben tillsatte 1939 en arbetsgrupp som skulle ta fram rasens egenskaper. På grundval av sina iakttagelser av stamhundarna presenterade professor Antti Tanttu, 1943 en rasbeskrivning.

Med den som grund godkände man första rasstandarden 14 december 1945 och namnet fastställdes till Karjalan karhukoira. Det slutgiltiga beslutet om rasens registrering togs vid Kennelklubbens årsmöte 12 Maj 1946.

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE

Den Karelska Björnhunden är i första hand tänkt att användas vid jakt på storvilt. De vanligaste användningsområdena är jakt på älg, björn samt vildsvin och i viss mån lo och grävling. Vissa individer fungerar även vid jakt på småvilt som mård och fågel.

Rasen rekommenderas inte som ren sällskapshund då den måste få utlopp för sin naturliga drift att jaga.

Sedan slutet på 1970-talet har den organiserade avelsrådgivningen i första hand riktat in sig på att förbättra de jaktliga egenskaperna. Den Karelska Björnhundens adelsmärken är dess skarpa sinnen och då framförallt luktsinnet. Det utmärkta söket, hundens orienteringsförmåga, samarbetet med jägaren, som dock inte får bero på svag jaktlust. Det utmärkta luktsinnet, hundens lätta rörelser, det snabba och vida söket och den stora jaktlusten gör att den passar för jakt i hela landet. Den Karelska Björnhunden fungerar i alla miljöer.

Den Karelska Björnhunden har en bra älgbehandling, de flesta älgarna blir kvar på upptagsplatsen. Det hörbara och i bästa fall berättande skallet kan höras flera kilometer bort.

NÅDDA MÅL OCH NULÄGET.

GENETISK VARIATION.

Den Karelska Björnhunden är en ung ras och dess ursprung grundar sig på ett fåtal individer. För att förhindra en utarmning av genbasen i Finland har man där i avelsarbetet försökt undvika matadoravel, samt hålla inavelsgraden under 10% räknad på 7 generationer.

Man har även bestämt att ingen hund skall ha mer avkomma än max 4% av stammen under en 5 års period. (Ex. 800 valpar/år * 5 = 4000st. 4%=160 st.) Önskemålet är dock att man stannar under 100 valpar per täckhund.

Några matadorer förekommer trots detta. Beträffande rasens genomsnittliga inavelsgrad i Finland så har den gått ned under de senaste åren.

Genomsnittlig inavelsgrad på de i Finland födda hundarna räknad på 7 generationer är.

2011	2012	2013	2014	2015	2016
3,5	3,7	3,8	3,7	3,7	3,4

REGISTRERINGAR I FINLAND.

2012	2013	2014	2015	2016
699	566	633	675	760

Den genomsnittliga inavelsgraden i den svenska populationen är inget problem för närvarande (men man kan börja se att det blir svårare och svårare att hitta kombinationer med låg inavelsgrad, så man bör dock vara uppmärksam på utvecklingen). Fokus bör läggas på vilka individer som används i aveln, deras bakgrund, samt hur mycket de används i aveln.

Genom att använda alla lämpliga individer samt undvika att upprepa en parning så förbättras urvalsmöjligheterna i framtiden.

Avelsdjur utvärderas efter 3 kullar, om kriterierna beträffande hälsa, jakt och exteriör uppnått kan ytterligare två kullar godkännas. Ingen individ bör dock ha mer än 5 kullar eller 25 valpar.

GENOMSNITTLIG INAVELSGRAD PÅ DE I SVERIGE FÖDDA HUNDARNA RÄKNAD PÅ 5 GENERATIONER

2011	2012	2013	2014	2015	2016
2,7	2	1,7	1,9	1,7	1,7

REGISTRERINGAR I SVERIGE

2012	2013	2014	2015	2016	2017
113 st	145 st	123 st	125 st	97 st	96 st

Målet för avelstrategin var att ligga på 120 valpar, detta har vi nått fram till sett över några år.

HÄLSA

Inom rasen förekommer HD, PRA, Katarakt, PHTVL/PHPV samt några fall av EP. Hälsoprogram för HD (index används) samt ögonsjukdomar finns i Finland. Tidigare kunde man ta en kull utan att ha gjort hälsokontroll av avelsdjuret, detta är inte möjligt idag. Alla hundar i avel ska vara HD-kontrollerade och ögonlysta. Ögonlysningen får inte vara äldre än 36 mån. Man börjar också använda sig av DNA-tester, främst för att se sjukdomar som kortbenhet, dvärgväxt, PRA, skelettsjukdom samt färgfel som helvita hundar.

I januari 2018 fick Svenska Björnhundklubben tillgång till index för HD. Index innebär att man, förutom individens eget röntgenresultat, även tar hänsyn till släktingars resultat för att skatta hundens nedärvningsförmåga (avelsvärde) avseende HD. HD-index publiceras i SKK Avelsdata och uppdateras varje vecka. En hund som har ett index över 100 kan förväntas nedärva en bättre HD-kvalitet till sina avkommor än rasen i genomsnitt.

Införande av index för HD medför en förändring i hälsoprogrammet för vår ras, som tidigare haft krav på fria höfter (A eller B). Det reviderade hälsoprogrammet träder i kraft den 1 januari 2018 och innebär följande:

Hundar med höftledsstatus A, B eller C får användas i avel, med rekommendationen att föräldradjurens genomsnittliga HD-index vid parningstillfället (d.v.s. avkommans preliminära kullindex) ska vara större än 100. Hundar med HD grad D eller E får inte användas i avel, oavsett HD-index. Om uppfödare använder hund med höftledsstatus D eller E av denna ras avelsspärras avkomman. Spärren kan inte hävas. Gäller även importerad hund efter föräldradjur med svenskt undersökningsresultat grad D eller E. För utländska avelsdjur gäller fortfarande att avelsdjuret ska ha HD grad A eller B. De förändrade reglerna gäller alla parningar som genomförs fr.o.m. 2018-01-01.

Bakgrunden till förändringen är att hundar graderade med HD grad C som (på grund av goda HD-resultat hos släktingar) får ett index bättre än genomsnittet i rasen bör kunna användas i avel. Om rekommendationen - att bara göra parningar där preliminärt kullindex är större än 100 - efterlevs kan den genetiska utvecklingen avseende HD förväntas gå åt rätt håll!

Beträffande ögonen så sker nu kontroll var 36 månad på de hundar som är i avel. Detta är bättre än tidigare då man endast ögonlyste en gång i livet, men ändå riskerar man att missa flera sjuka hundar. Arbete pågår med att skärpa dessa regler och bland annat kräva ögonkontroll oftare.

Under de senaste åren har ett par nya fall av PRA dykt upp. Det som är oroande att dessa kommer från hundar samt slakten som använts mycket i aveln på grund av sin goda nedärvning av jakt. Man känner till ytterligare fall av hundar som blivit blinda, men man har inget utlåtande från veterinär, eftersom dessa aldrig undersökts.

När det gäller antalet kontrollerade hundar strävar man efter att kraftigt öka detta.

Ögonlysningar registreras centralt men, inget krav finns för att få registrera avkomma. Detta vore önskvärt.

HD-STATISTIK I FINLAND FÖDDA ÅR 2009-2016

A	B	C	D	E
18%	39%	36%	6%	1%

I Sverige finns hälsoprogram för HD.

Avelsdjurens bakgrund samt status för kullsyskon måste tas i beaktande. Det går ibland att från statistiken urskilja individer som är överrepresenterade vad beträffar nedärvning av HD. Det är angeläget att öka andelen undersökta hundar samt att i aveln vara ytterst försiktig innan man har underlag beträffande individens nedärvning.

HD - STATISTIK PÅ HUNDAR I SVERIGE FÖDDA ÅR 2012 - 2016

Födda år	2012	2013	2014	2015	2016
A-höft	32%	32%	43%	30%	30%
B-höft	36%	36%	34%	39%	35%
C-höft	28%	25%	20%	27%	26%
D-höft	4%	7%	2%	3%	9%

Vad det gäller ögon så har det mellan åren 2004-2010 blivit 168 hundar ögonlysta i Sverige. Ett fall av katarakt och två fall av PRA har konstaterats.

Målet för HD var att nå 20% HD fel. Detta har vi inte nått fram till. Orsaken till detta kan vara flera, få röntgade, statistiskt osäkert samt ändrad avläsningsmetod.

FUNKTION

Tidigare har vi haft en alltför stor andel av de hundar som föds som aldrig startade på jaktprov, fastän de fungerade som jakthundar. Idag har detta förbättrats och vi har en ökande skara meriterade hundar. Önskvärt vore att ännu fler startar på jaktprov. Därför måste rasklubben regelbundet uppmuntra, och informera om jaktprov.

För att kunna mäta utvecklingen av rasens jaktegenskaper används idag officiella jaktprov på älg och vildsvin, som instrument. För att kunna delta vid dessa prov måste hunden ha ett pris från officiell utställning.

I Finland anordnas älg- och björnprov. Utöver detta anordnas Mästerskapstävlingar för hanar samt tikar, dessutom har man en egen tävling för hundar under 3 år. Målsättningen är att främja tidig jakt samt lyfta fram dessa unga individer, som tänkbara avelsdjur.

För att främja och utveckla rovdjursskärpan inom rasen, kan man starta på ett speciellt björnprov. I Sverige anordnas jaktprov på älg och vildsvin genom SÄK. För närvarande finns även björnprov på naturbjörn i Sverige samt mentaltest på levande björn som sker i Junsele djurpark.

Antalet starter vid jaktprov i förhållande till registreringsantalet har ökat i Finland det samma gäller för Sverige. Ytterligare ökning av antalet startade individer är önskvärt. Bland de startade hundarna kan man se en tydlig trend av att debutåldern sjunkit samt antalet pristagare ökar.

STATISTIK FINLAND.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal	1358	1486	1570	1609	1580
Pris%	61%	60%	67%	62%	64%

I nollor ingår även älg-tom mark

STATISTIK SVERIGE

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal	82	76	90	95	77
Pris%	60%	60%	48%	36%	45%

Målet för jaktproven var att öka till 100 starter per år, nått. Vi känner oss mycket glada och nöjda med detta resultat. Vi är på rätt väg!

EXTERIÖR

Den Karelska Björnhunden samt andra spetshundar har det gemensamt att de är aningen rektangulära, svansen bärs på ryggen och stående öron.

Till typen är den Karelska Björnhunden: medelstor, med kraftig benstomme, stark och uthållig, den får inte ge intryck av att vara tung, aningen längre än hög, pälsen skall ha grova täckhår med tät och mjuk underull, rörelserna skall vara lätta, vägvinnande som lätt övergår i galopp.

Idealhöjd för hanar är 57 cm (54-60), idealvikten är 25-28 kg och idealhöjden för tikar 52 cm (49-55), idealvikten 17-20 kg. Färgen är alltid svart och vit, idealfördelningen svart/vit är 7/3 och 8/2.

Med tanke på att rasen är ung så har man nått långt. Mycket arbete återstår dock med att förbättra standarden. Man kan fortfarande då och då få genomslag av oönskade färger som kommer från stamhundarna. Vad beträffar typ kan man se en viss förändring.

De för rasen typiska dragen med huvudformen som en trubbig avhuggen kon, pälsens arktiska drag och benens längdförhållanden håller på att försvinna. Målen för exteriören är lite svåra att mäta, men ser man till antalet CK på utställning och antalet BIS vinnare så kan man se en ökning av det.

MENTALITET

Den Karelska Björnhunden är som bäst mycket självsäker, den ger intryck av att utmana naturkrafterna. Trots den vackra exteriören så passar den inte för vem som helst.

Utöver allt annat så är den Karelska Björnhunden en jakthund. De som har för avsikt att skaffa sig en Karelsk Björnhund måste förstå att rasen är avlad för att självständigt jaga storvilt, framförallt älg och björn, samt vildsvin. Man bör även förstå vad som krävs av en hund för att kunna arbeta under dessa förhållanden.

Detta betyder att den självsäkra Karelska Björnhunden kan markera sin status mot andra hundar, (detta omnämns även i rasstandard), hanhundar kan vara aggressiva mot andra hanar. Detta får inte förväxlas med aggressivitet som veka hundar kan uppvisa. Av denna orsak är det viktigt att man ger valpen en god social träning.

Den aggressivitet mot människor som tidigare fanns är till största delen bortavlad. I övrigt så är den Karelska Björnhunden balanserad, tycker om människor, ibland aningen inbunden, framförallt som vuxen. I skogen är den dock okuvlig, mycket modig, uthållig och tålig jakthund.

TIDSPLAN

Avelsstrategin gäller för perioden 2018 - 2022. Eventuellt kan det uppstå behov av att justera rekommendationerna, på grund av ändrat hälsoläge inom rasen.

SLUTSATSER, MÅLINRIKTNING OCH PRIORITERINGAR

AVELSMÅL

Genetisk variation

Målet är att inavelsgraden för enskilda kombinationer under 2,5% med ett tak på 3,0% räknat på 5 generationer.

För Sverige erhålla en genomsnittlig inavelsgrad av högst 2 % inom perioden räknad på 5 - generationer, och hålla antalet födda valpar runt 120 st/år.

För att säkra den genetiska variationen måste rasens genomsnittliga inavelsgrad hållas låg, samt antalet lämpliga obesläktade avelsdjur öka. Även om inavelsgraden är en viktig faktor krävs att man är uppmärksam på vad som orsakar den specifika inavelsgraden. Avelsdjur från Norge, Finland och Sverige skall användas, genom detta får vi en viss utökning av den genetiska variationen.

Överanvändning av vissa individer i aveln måste stävjas. Inga parningar bör göras om, utan nya lämpliga kombinationer skall sökas. Att hålla inavelsgraden låg kan uppnås genom information och påverkan från centralt håll. Genom att se hela den nordiska populationen som en grupp ökar valmöjligheten.

Hälsa

Målet är att inom kommande 5-årsperiod öka andelen undersökta hundar, sänka andelen HD belastade individer i Sverige till under 30 % samt att införa obligatorisk ögonlysning, om situationen så kräver.

Nuvarande situation med ca 40 % HD belastade individer i Finland och drygt 30 % i Sverige är inte tillfredställande.

Frekvensen av HD kan sänkas om man innan parning gör noggrannare analys av individerna i stamtavlan och släktingarna till dessa samt använder index om detta finns tillgängligt.

Svenskregistrerade avelsdjur födda efter 2009-01-01 skall innan parning vara ED-röntgade med resultatet ED=0.

Ögon

Hunden bör vid ögonlysningstillfället vara över 24 månader gammal. Det är mycket otillfredsställande när detta endast sker på frivillig basis. Ett betydligt större antal ögonlysta hundar skulle ge en bättre bild över förekomsten av ögonsjukdomarna samt vilka hundar som är anlagsbärare.

De hundar som är kända anlagsbärare finns i bakgrunden på de hundar som vi har i Sverige. Innan parning måste detta tas i beaktande och riskanalys göras. En obligatorisk ögonlysning inte äldre än 1 år vore önskvärd men en absolut gräns på 36 månader.

EP

Epilepsin bör hållas koll på, de nya fall vi fått oroar. Information måste ut till hundägarna så att ingen riskfylld epilepsiparning görs.

Innan import av hund sker skall man göra en noggrann analys över dess bakgrund. Vuxna hundar skall vara kontrollerade och friska innan dessa importeras, om syftet är att användas i avel.

Mentalitet

Målet är att bibehålla rasens karaktär. De flesta hundarna är mentalt stabila och självsäkra. Folkilskna hundar är inget problem inom rasen. I vissa jaktsituationer skulle mer mod och skärpa vara önskvärt hos framförallt tikar.

Mentalt svaga individer gallras ut på utställningar och vid jaktprov. Även om det inte är ett problem så behövs uppmärksamhet även på detta område.

Funktion

Målet är att i Sverige inom kommande 5-årsperiod fortsätta öka andelen meriterade tikar, öka det totala antalet starter till 100 per år. Införande av ett speciellt Björnprov.

I takt med att den genomsnittliga inavelsgraden minskat har man sett att andelen jagande hundar ökat, samt att debutåldern på jaktprov sjunkit. Björn blir allt vanligare i våra marker och därför är det viktigt att på officiellt prov, kunna erhålla ett omdöme som dokumenteras av domare.

I rasen finns flera mycket duktiga jakthundar, dessa topphundar håller allra högsta klass. Genomsnittsnivån behöver dock höjas, vilket kan ske genom ett bättre urval av avelsdjur samt information om jaktprovets utformning och dess betydelse. Detta bör leda till att fler startar sina hundar på jaktprov.

FÖR ATT KUNNA GODKÄNNA EN PARNING

Hundar med höftledsstatus A, B eller C får användas i avel, med rekommendationen att föräldradjurens genomsnittliga HD-index vid parningstillfället (d.v.s. avkommans preliminära kullindex) ska vara större än 100. Hundar med HD grad D eller E får inte användas i avel, oavsett HD-index. Om uppfödare använder hund med höftledsstatus D eller E av denna ras avelsspärras avkomman. Spärren kan inte hävas. Gäller även importerad hund efter föräldradjur med svenskt undersökningsresultat grad D eller E. För utländska avelsdjur gäller fortfarande att avelsdjuret ska ha HD grad A eller B. De förändrade reglerna gäller alla parningar som genomförs fr.o.m. 2018-01-01.

Rekommenderad parning

Båda djuren skall vara jaktprovsmeterade, varav ett av djuren skall ha en 1:a på jaktprov.

Anvisad parning:

Det ena föräldradjuret ska vara meriterad på jaktprov, den andra fungera i praktisk jakt, samt ha en mor eller syskon som är meriterad på jaktprov.

Utvärdering Tik

Görs efter tre kullar. För ytterligare 2 kullar skall tiken lämna minst en meriterad avkomma, samt inga ärftliga sjukdomar av allvarigare art.

Utvärdering Hane

Efter tre kullar skall andelen jaktprovsmeterade avkommor ligga över rasens snitt. För att göra ytterligare 2 parningar gäller samma regler som för tiken avseende hälsa. Hane får ha 5 kullar, men har inte antalet valpar överstigit 25 st får en parning till göras.

Exteriör

Målsättningen är att erhålla en så hög exteriör standard som möjligt utan att förlora jaktegenskaperna. De skall vara av funktionell typ som motsvarar rasstandard.

De för rasen typiska dragen med huvudformen som en trubbig avhuggen kon, den kraftiga benstommen, pälsens arktiska drag och benens längdförhållanden (den lågt ansatta hasen) håller på att försvinna, premolarer saknas, gulaktiga ögon förekommer. Hundarna har dessutom en tendens till att ligga på den övre gränsen beträffande mankhöjd.

Detta är punkter som måste tas med i valet av avelsdjur. Inte använda två hundar med samma fel i en kombination, inte använda hund med sämre pris än Good från utställning.

INRIKTNING FÖR ATT NÅ MÅLSÄTTNINGARNA.

Två områden kräver hög prioritering, hälsa och funktionalitet. Hälsa, information om läget skall komma fram hos alla uppfödare. Därför krävs regelbunden upplysning och information.

Angående den genetiska variationen kan en större förståelse för detta skönjas hos allmänheten och uppfödare. Fortfarande finns dock ett behov av upplysning, framförallt att uppmärksamhet krävs på vad som orsakar en viss inavelsgrad.

Regelbundet uppmana fler att ögonlysa och HD/AD röntga och att ögonlysa även när hundarna blir äldre.

FUNKTIONALITET.

Rasens genomsnittsnivå måste öka. Detta kan ske genom att uppfödare och valpköpare visar större intresse för jaktprov. Fler valpar bör placeras till ägare som är intresserade av jaktprov.

Ett noggrannare val av avelsdjur, samt fler tikar på prov är ett önskemål.

Utvecklingen exteriört måste hållas under kontroll med fokus på storleken. Mentaliteten blir allt bättre i takt med större andel jagande hundar.

Valpförmedling kommer endast att ske från kombinationer där föräldradjuret är ögonlysta, röntgade och friskförklarade samt uppfyller kraven beträffande funktionalitet i vår rasavelsstrategi.

Presentation av statistik över tikar, hanhundar samt uppfödare ska ske i klubbtidning och på hemsida.

Upplysning om hur vissa egenskaper/sjukdomar nedärvs ska även presenteras i klubbtidning och på hemsida.

SAMMANFATTNING.

Vad är index?

För ett effektivare avelsarbete för bättre ledhälsa införde SKK år 2012 skattning av avelsvärden (index) för HD och ED i ett antal raser. I januari 2018 fick även Karelsk Björnhund tillgång till index för HD och ED. Index innebär att man, förutom individens eget röntgenresultat, även tar hänsyn till släktingars resultat för att skatta hundens nedärvningsförmåga (avelsvärde) avseende HD/ED. Index gör det möjligt att i avelsvärderingen skilja individer med samma röntgenstatus åt och därmed få en säkrare värdering av den tilltänkta avelshundens avelsvärde för HD/ED. Vid beräkningen av index korrigeras också för effekten av flera icke ärftliga faktorer som kan inverka på röntgenresultatet, t ex kön, ålder vid röntgen, födelsemånad, undersökningsår och sederingssubstans (endast för HD).

Var hittar jag indexvärdena?

Index publiceras i SKK Avelsdata för hundar födda år 2000 eller senare och med ett eget röntgenresultat, eller som via information från nära släktingar uppnått en säkerhet i indexskattningen som motsvarar eget resultat. Rasens (referenspopulationens) genomsnittliga index är 100. Högre värden motsvarar bättre index än genomsnittet och vice versa. En hund som har ett index över 100 kan alltså förväntas nedärva en bättre HD/ED-kvalitet till sina avkommor än rasen i genomsnitt.

Tillsammans med indexvärdet publiceras dess medelfel. Medelfelet är ett mått på indexets säkerhet och anger inom vilket intervall (indexvärde \pm medelfelet) hundens faktiska avelsvärde förväntas ligga. Ju fler släktingar till hunden som har röntgenresultat registrerade i SKK desto mindre blir medelfelet. Ett litet medelfel indikerar alltså ett säkrare skattat index.

HD-/ED-index beräknas en gång per vecka. Röntgenresultat som inkommit efter beräkningsdatum för index är inte medräknade i aktuellt indexvärde för hunden. Dessa resultat inkluderas vid nästkommande beräkningstillfälle.

Index i avelsarbetet

Eftersom index är ett bättre mått på hundens nedärvningsförmåga än enbart dess röntgenresultat, bör avelsarbetet avseende HD/ED i raser där index finns tillgängligt baseras på hundens indexvärde snarare än på röntgenresultatet. SKKs generella rekommendation är att föräldradjurens genomsnittliga index vid parningstillfället (avkommans preliminära kullindex)

ska vara större än 100, vilket innebär att avkommorna förväntas få ett index som är bättre än genomsnittet i rasen. Om rekommendationen efterlevs kan den genetiska utvecklingen avseende HD/ED förväntas gå åt rätt håll.

Inavelsgraden håller sig nu på en bra nivå. Antalet registrerade hundar ligger konstant vilket inte ökar den genetiska variationen inom rasen. Vad som är otillfredsställande är också den sjukdomsbild som finns. Den höga andelen hundar med HD, samt de fall av PRA och katarakt samt epilepsi som upptäckts med anlagsbärare bland hundar som flitigt använts i aveln.

Avelsrådgivning är rådgivning. Denna skall grunda sig på kända fakta som erhålls från officiellt håll. När det gäller parningar så tas det slutgiltiga beslutet alltid av tikens ägare i samråd med hanhundsägaren. Därför är det av största vikt att information sprids så mycket som möjligt vad gäller regler, begränsningar, rekommendationer, etc.

Uppfödaren är ansvarig för den valp han fött och säljer. Han är även ansvarig mot köparen och skyldig att informera om de eventuella sjukdomar/defekter som kan finnas.

Valpköparen är ansvarig för valpens fortsatta utveckling, mentalt och fysiskt. Det är även hans ansvar att hunden kommer till utställningar, jaktprov och hälsokontroll.

Utvecklingen exteriört har utställningsdomarna ett stort ansvar för, det är de som tolkar rasstandard.

Rasavelsstrategin har kommunicerats med medlemmar och uppfödare genom medlemsträffar och årsmöte.